

IPC Groene Ruimte komt naar u toe

Klaas Boer

IPC Groene Ruimte timmert aan de weg. Het instituut betreft het onderwijs nadrukkelijk bij de samenstelling van opleidingen en trainingen. IPC Groene Ruimte speelt hiermee in op de onderwijskundige ontwikkelingen en de behoefte aan maatwerk in het groene onderwijs. Nog niet alle scholen maakten kennis met deze nieuwe en vernieuwende werkwijze.

Een in veiligheidskleding gehulde groep aoc-leerlingen Groen luistert naar de instructeur van IPC Groene Ruimte. Hij legt de werking van de motorkettingzaag uit. De leerlingen staan te popelen om de bomen te vellen. Hun komst naar Schaarsbergen maakt deel uit van hun opleiding. Zo ging het vroeger toen groene onderwijsinstellingen IPC Groene Ruimte inschakelden wanneer ze zelf over onvoldoende kennis, werktuigen en oefenmogelijkheden beschikten. De omgang met machines en voertuigen bepaalt ook nu nog een deel van het opleidingspakket. Alle geledingen van het groene onderwijs vormen daarbij de doelgroep. Het opleidingsaanbod van IPC Groene Ruimte voor de mbo-afdelingen van aoc's richt zich hoofdzakelijk op de afdelingen Groen, Loonwerk en Land, Water en Milieu. Daarnaast richt dit instituut zich op trainingen en adviezen aan het bedrijfsleven en non-profitorganisaties

als gemeentes, provincies en waterschappen.

Nieuwe aanpak

Inmiddels biedt dit instituut aoc's en hun leerlingen meer. IPC Groene Ruimte speelt in op de onderwijskundige veranderingen bij aoc's. De praktijksituatie vervult bij de komende competentiegerichte kwalificatiestructuur (CKS) een steeds belangrijker rol. Scholen betrekken het bedrijfsleven meer bij hun onderwijs. Docenten spelen hierbij een andere rol. IPC Groene Ruimte biedt daarbij ondersteuning. John de Meij – Hoofd grond, water en milieu – vertelt dat zijn instituut met bijvoorbeeld projectuitvoeringen in de beroepspraktijk, projectsimulaties en specialistische projectweken aoc's de mogelijkheid biedt de omgang met machines en andere werktuigen te integreren in andere aspecten van het vakgebied. Voor de leerlingen Groen

uit bovenstaand voorbeeld betekent dit dat de omgang met de motorkettingzaag deel uit maakt van een grotere opdracht. Ze vellen niet alleen bomen, maar ontwerpen bijvoorbeeld een tuin, inventariseren de problemen, maken een kostencalculatie, stellen een plan op en werken samen bij de realisatie van dit project. Aandacht voor arbeidsomstandigheden, veiligheid en ict-gebruik lopen daarbij als een rode draad door alle facetten. De contacten met IPC Groene Ruimte beperken zich dan niet tot een trainingsweek in Schaarsbergen, maar beslaan een langere periode. De uiteindelijke uitvoering vindt vervolgens plaats op een in overleg met hun aoc vastgestelde locatie. IPC-weken vormen zo een samenhangend en logisch onderdeel en geen onderbreking van het leerproces op school. De Meij: "Samen met scholen maken we een sterk en samenhangend programma. Wij conformeren ons aan het curriculum en de agenda van scholen. Met

“Nog niet alle aoc’s kennen onze nieuwe werkwijze”

onze aanpak laten we leerlingen met alle praktijkfacetten kennismaken.” IPC Groene Ruimte beschikt bovendien over mogelijkheden voor de afname van Proeven van Bekwaamheid en toetsing in de beroepspraktijk.

Maatwerk

IPC Groene Ruimte stapte daarnaast over van een productgerichte naar een marktgerichte strategie. De Meij geeft een verklaring: “Vroeger bepaalden wij zelf ons opleidingsaanbod. Nu bezoeken we aoc’s en betrekken deze bij de invulling en uitvoering van onze trainingen. We leveren maatwerk. “ Als voorbeeld noemt hij de mogelijkheid van samenvoeging van vaktrainingen. Dit betekent geen kwaliteitsverarming. De veiligheid van de cursusdeelnemers blijft centraal staan. Wel erkent De Meij dat de wensen van aoc’s zijn instituut soms dwingen tot aanpassingen. Hij vindt het irreal te verwachten dat specifieke trainingen van enkele dagdelen hetzelfde bieden als opleidingen van een week. Als voorbeeld van een aanpassing noemt hij het aantal machines per groep. “De groepsgroote blijft gelijk, maar waar een groep van acht personen vroeger over acht machines beschikte, beperken we deze hoeveelheid nu tot zes.” De flexibiliteit van IPC Groene Ruimte beperkt zich niet tot gecombineerde trainingen. Dit instituut kan deze bijeenkomsten ook op aoc-locaties verzorgen. De overgang van de oude structuur naar de nieuwe kostte moeite. Soms vonden enkele instructeurs het lastig hun vakgebied gedeeltelijk los te laten: “Terechte vaktrots staat vernieuwingen vaak in de weg.” Daarnaast vergt meedenken met de klant over onderwijskundige invullingen veel tijd. De partijen staan vaak voor lastige situaties. De koppeling tussen praktijksituaties en onderwijs plaatst hen voor ingewikkelde problemen. Als voorbeeld noemt De Meij de samenwerking met AOC Oost in een project om de rietteelt te bevorderen.

De opleidingen werken daarbij samen met het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties: “We begeven ons allemaal op nieuwe paden. Dat vereist flexibiliteit en creativiteit.” De Meij benadrukt dat de nieuwe werkwijze van IPC Groene Ruimte scholen en leerlingen voordelen biedt. Ze maken kennis met boeiend en uitdagend op de CKS afgestemd onderwijsmateriaal. De Meij: “Veel docenten worstelen met de onderwijskundige invulling. Onze aanpak helpt hen.” Hij vindt het verkeerd het praktijkleren van IPC Groene Ruimte te vergelijken met leerlingactiviteiten op BPV-bedrijven. IPC simuleert en controleert hun programma. Bij stagebedrijven bepaalt de agenda van de werkgever hun activiteiten. Daarnaast stelt hij dat zijn instelling aoc’s garandeert dat iedere leerling hetzelfde programma volgt. Bovendien dragen de IPC-opleidingen het KCE-keurmerk wat kwaliteit garandeert. De continuïteit en eenduidigheid van deze opleidingen waarborgen tevens een identiek lesprogramma.

Meerwaarde

Flexibiliteit, creativiteit en marktgericht denken vertalen zich nog niet in een stijgende belangstelling van aoc’s. Na de onderwijskundige en financiële verzelfstandiging van onderwijsinstellingen daalde het aantal cursusweken van elf- naar achtduizend. Klaas Boer, hoofd Innovatie en Ontwikkeling, constateert dat ze IPC Groene Ruimte nog onvoldoende associëren met de nieuwe aanpak: “Nog niet alle aoc’s kennen ons brede scala aan opleidingsmogelijkheden.” Hij ziet tevens dat sommige aoc’s alleen de tarieven als maatstaf nemen en kiezen voor goedkopere deskundigen uit het regionale bedrijfsleven. Sommige docenten menen dat deze leerlingen dezelfde vaardigheden bijbrengen als de IPC-instructeurs. Hij erkent dat het bedrijfsleven met de BPV en de diensten van bijvoorbeeld banken, bedrijfsadviseurs en proefbedrijven

bijdragen aan het leerproces: “Onze dienstverlening dient echter een ander doel. Onderwijsinstellingen onderkennen onze onderwijskundige meerwaarde onvoldoende.” Daarnaast plaatst hij enkele kanttekeningen bij de kwaliteit, continuïteit en het vermeende prijsvoordeel. Soms leveren bedrijven misschien een gelijkwaardige kwaliteit. Over het geheel genomen betwijfelt hij dat. Daarnaast ontbreken de garantie voor continuïteit en landelijke kwaliteitsnormen. Scholen dragen zelf de verantwoordelijkheid voor de beoordeling, omdat bedrijven zonder KCE-certificering opereren. Het prijsvoordeel valt grotendeels weg omdat locaties de contacten vaak zelfstandig verzorgen. Dit werkt inefficiency in de hand. Boer toont ook begrip. IPC Groene Ruimte brengt noodgedwongen hogere tarieven in rekening dan het bedrijfsleven. Bovendien verwachten overheid en opdrachtgevers dat het IPC innovatieve producten biedt. Boer: “Aan deze investeringen hangt een prijskaartje terwijl de tarieven al onder druk staan. We zouden graag met overheid en onderwijs over onze meerwaarde voor het nieuwe competentiegericht onderwijs van gedachten wisselen. Een discussie over een andere financieringsstructuur zou daar best bij kunnen horen.”

Gerrit Strijbis

John de Meij

FOTO'S: GERRIT STRIJBIS